

OVAM

////////////////////////////////////

MATERIALEN- INFORMATIESYSTEEM MATIS

Handleiding inzameling bedrijfsafval door een
IHM / 12.02.2024 - Versie 1.4

////////////////////////////////////

Opgelet! U vindt de meest recente handleiding steeds op de OVAM-website:
ovam.vlaanderen.be/matis.

Met het versienummer kan u nagaan of er een nieuwe versie beschikbaar is. De OVAM wijzigt de handleidingen bij onduidelijkheden of nieuwe ontwikkelingen in het MATIS webloket.

Schrijf u in voor de digitale MATIS nieuwsbrief via deze link en blijf op de hoogte van de laatste ontwikkelingen: [MATIS nieuwsbrief](#).

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:
<https://ovam.vlaanderen.be/>

* Prijswijzigingen voorbehouden.

smartlife[©]

Deze studie werd uitgevoerd in het kader van het Smartlife project actie 'D3 – Software tool for monitoring municipal waste treatment in Flanders and abroad'. Het Smartlife project ontvangt steun van het LIFE programma van de Europese Unie.

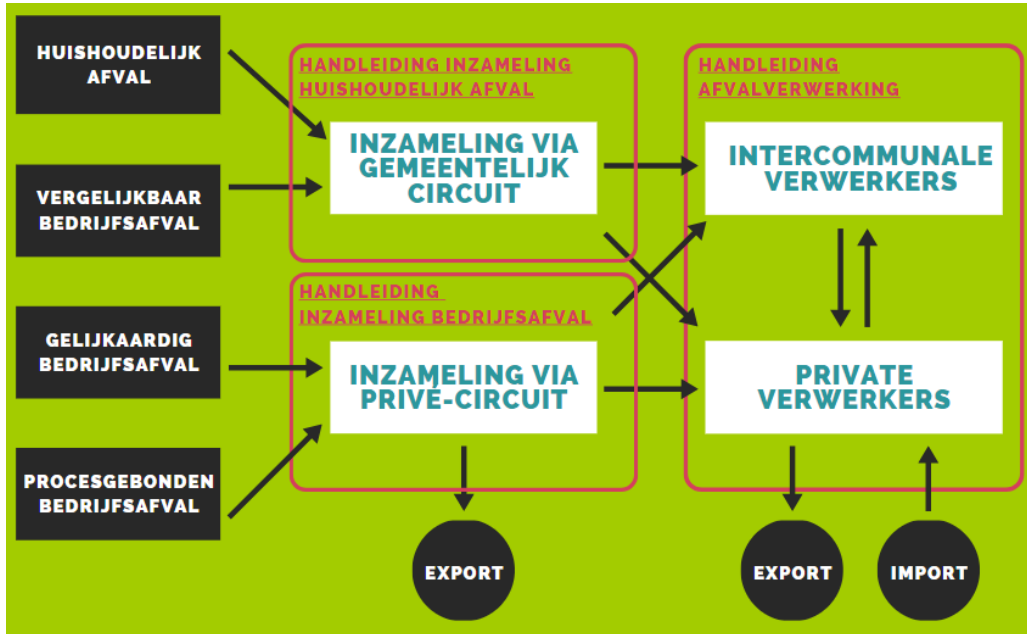

INHOUD

1	Scope van deze handleiding.....	5
2	Waarom MATIS?	7
3	Wie meldt welke gegevens?	8
4	Wanneer meldt u gegevens?	9
4.1	Startjaren 2022 & 2023	9
4.2	Vanaf jaar 2024	9
5	Inhoud van elke melding.....	10
5.1	Identificatie van uw melding	11
5.2	Tonnage	11
5.3	Periode	12
5.4	Materiaal	12
5.5	Oorsprong en type oorsprong	13
	Vestigingsnummers verplicht vanaf 2024	13
5.6	Bestemming en type bestemming	14
	Vestigingsnummers verplicht vanaf 2024	15
5.7	Inzamelwijze	16
5.8	R- of D-code & verwerkingswijze	16
5.9	Regeling verwerking	18
5.10	Vervoerswijze	19
6	Hoe meldt u gegevens?	20
6.1	Via het MATIS webloket	20
6.1.1	Aanmelden in het MATIS webloket	20
6.1.2	Met een CSV-bestand gegevens over inzameling melden en corrigeren	21
6.2	Veel voorkomende vragen bij gebruik CSV-bestand	23
6.2.1	Ik kan mijn CSV-bestand niet opladen. Wat kan ik doen?	23
6.2.2	Ik krijg foutmeldingen terug na het opladen van mijn CSV-bestand. Wat kan ik doen?	23
6.2.3	Ik heb mijn gegevens in de oefenomgeving opgeladen in plaats van in de productie omgeving.	24
6.2.4	Het datumformaat in mijn CSV-bestand wijzigt telkens van JJJJ-MM-DD naar DD/MM/JJJJ.	24
6.3	Via de API (application programming interface)	25
6.3.1	Aanmelden via de API	25
6.3.2	Beschikbare services	26
7	Voorbeelden en specifieke situaties	27
7.1	Inzameling van bedrijfsafval via gemeentelijk circuit	27
7.2	Inzameling van gemeentelijk bedrijfsafval	27
7.3	Inzameling van AEEA	27
7.4	Afvoer van eigen afvalstromen	28
7.5	Handel en afvoer van afval naar het buitenland door traders/IHM	28
8	Juridische basis.....	30
9	Meer informatie en vragen?	30
	Bijlage 1. Europese definitie van input in de recyclagehandeling.....	31
	Bijlage 2. Dierlijk bijproduct.....	32
	Bijlage 3. Belangrijkste wijzigingen sinds voorgaande versies	33

////////////////////////////////////

Inzamelaars van huishoudelijk afval en vergelijkbaar bedrijfsafval melden deze afvalinzameling ook in MATIS. U vindt alle info hierover terug onder ‘Melding als inzamelaar huishoudelijk afval’ op ovam.vlaanderen.be/matis.

Afvalverwerkers melden ook alle inkomende en uitgaande afvalstoffen en alle uitgaande materiaalstromen in MATIS. U vindt alle info terug onder ‘Melding als afvalverwerker en op- en overslag’ op ovam.vlaanderen.be/matis.

3 WIE MELDT WELKE GEGEVENS?

Elke geregistreerde afvalinzamelaar, -handelaar en -makelaar (IHM) van afvalstoffen meldt zijn inzameling van bedrijfsafval in het Vlaams Gewest. Het gaat om de **inzameling via het privé-circuit**, dus niet de inzameling van huishoudelijk afval in opdracht van de gemeente of intercommunale. Gemeentelijk bedrijfsafval moet wel gemeld worden (bv. van gemeentelijke kantoren, scholen, rioolkolkenlib, afval afkomstig van uithuiszettingen/uitdrijvingen ...). Ook afval van particulieren dat een inzamelaar (bv. containerdienst) rechtstreeks inzamelt (niet via de gemeentelijke inzameling) zoals groenafval, bouw- en sloopafval, schroot ... wordt gemeld in MATIS als 'inzameling bedrijfsafval'. Bij elke melding staat vermeld bij welke producent de afvalstof is ingezameld (= oorsprong) en bij welke verwerker de afvalstof is afgeleverd (= bestemming).

Vanaf 2024 meldt een selectie van IHM's hun inzameling van bedrijfsafval. Het gaat om geregistreerde IHM's die op basis van de gegevens waarover de OVAM beschikt ook recent actief zijn als IHM. Deze selectie vindt u onder 'Melding als inzamelaar bedrijfsafval (IHM)' op ovam.vlaanderen.be/matis.

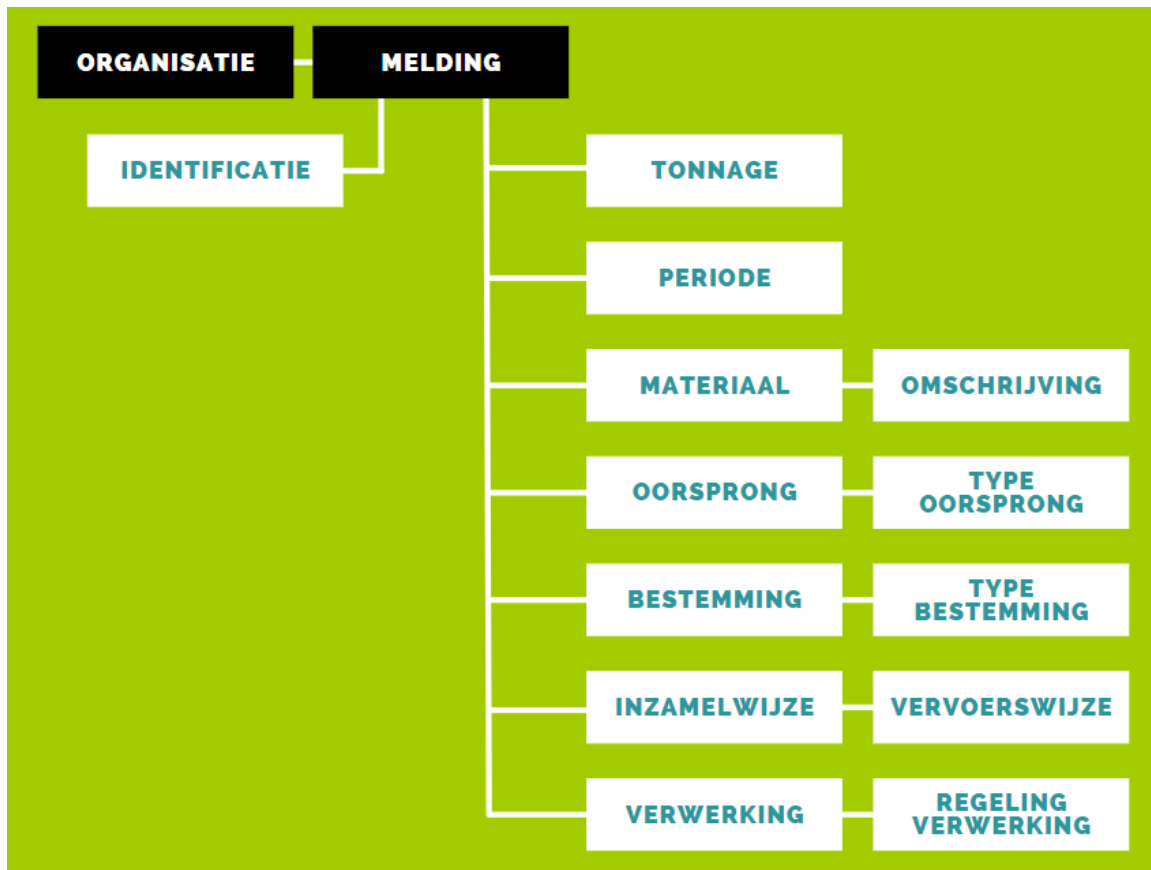
Vanaf 2024 (data 2024) melden alle geregistreerde IHM's hun inzameling van bedrijfsafval. Geregistreerde afvalinzamelaars, afvalstoffenhandelaar of -makelaars vindt u [hier](#) op de OVAM website. Als een bedrijf niet meer actief is als IHM, kan het de registratie als IHM stopzetten in het [webloket registraties](#) van de OVAM.

Vooraleer u aan de slag kunt in het MATIS webloket, moet u zich éénmalig registreren. Meer informatie vindt u hierover in paragraaf 6.1.1 en in de 'Handleiding registratie' op ovam.vlaanderen.be/matis. Elke IHM kan indien gewenst een andere private partner het mandaat geven voor de melding in het MATIS webloket. Op de OVAM-website vindt u een 'Handleiding mandaten' over het geven/krijgen van een mandaat voor MATIS: ovam.vlaanderen.be/matis. De IHM blijft wel verantwoordelijk voor de correcte en tijdige melding van deze gegevens.

5 INHOUD VAN ELKE MELDING

Het onderstaande schema geeft een overzicht van de inhoud van elke melding in het [MATIS webloket](#). In het algemeen beschrijft u als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar (IHM) volgende gegevens in één melding:

- hoeveel materiaal is ingezameld;
- welk materiaal is ingezameld;
- wanneer en waar dit materiaal is ingezameld;
- de eerste bestemmingslocatie;
- de verwerkingwijze.

5.3 PERIODE

U bent verplicht om voor elke melding een **periode** op te geven. Dit betreft de periode (jaar, kwartaal, maand of dag) waarbinnen het afval ingezameld is (moment van weging).

Vanaf de afvalinzameling in 2023 meldt u minstens kwartaaltotalen. Jaartotalen zijn niet meer toegelaten. Ook na 2023 blijft u gegevens melden per kwartaal. Meer gedetailleerde meldingen, zoals maandtotalen, dagtotalen of de datum van een individueel transport, zijn ook steeds mogelijk.

U bent ook verplicht om de **eenheid voor de periode** op te geven. De mogelijke waarden zijn:

Eenheid periode	Betekenis	Formaat periode
Jaar	Melding voor een bepaald jaar <i>Opgelet! Jaarmeldingen zijn niet meer toegelaten vanaf afvalinzameling in 2023</i>	JJJJ
Kwartaal	Melding voor een bepaald kwartaal	JJJJ-Q1, JJJJ-Q2, JJJJ-Q3 of JJJJ-Q4
Maand	Melding voor een bepaalde maand	JJJJ-MM
Dag	Melding voor een bepaalde dag of transport	JJJJ-MM-DD of DD/MM/JJJJ

5.4 MATERIAAL

U bent verplicht om voor elke melding het materiaal te specificeren.

Elk materiaal moet u apart melden. U beschrijft elke ingezamelde afvalstof aan de hand van:

- De **EURAL-code** (verplicht). U vindt de lijst met EURAL-codes [hier](#) terug.
- Een **omschrijving** van de afvalstroom (verplicht). In de omschrijving kan u bijkomende informatie over het materiaal toevoegen. Dit kan bijvoorbeeld een verduidelijking zijn van de afvalsoort.
- De **kwaliteit** van de afvalstroom (niet-verplicht). U kan hier de kwaliteit voor verdere verwerking omschrijven. Voorbeelden: papier-karton verhouding 70/30, gemengd schroot, zuiver koperschroot ...
- **DBP** – dierlijk bijproduct (niet verplicht). Als u een dierlijk bijproduct meldt, kan u één van de mogelijke waarden in Bijlage 2 meegeven. Anders laat u dit veld leeg.

- **Particulier:** enkel de postcode van de particulier/burger. U kan dus sommeren voor alle particuliere klanten samen per postcode.
- **Zeeschip:** Scheepsnummer (= IMO-nummer of MMSI-nummer) en naam van het zeeschip, alsook het adres van de ligplaats van het zeeschip. Een IMO-nummer bestaat uit drie letter ("IMO") gevolgd door een geldig zevencijferig getal. MMSI-nummer is een negencijferig getal, zonder prefix MMSI.

U meldt enkel de inzameling van bedrijfsafval in **Vlaanderen**. Er is dus geen type oorsprong 'Buitenlandse vestiging'.

De privé-inzameling van huishoudelijk afval in een appartementsgebouw, waarbij de inzamelaar een contract heeft afgesloten met de vereniging van mede-eigenaars van het appartementsgebouw, meldt u met oorsprong type 'Belgische vestiging' en met het vestigingsnummer van de vereniging van mede-eigenaars.

Het **adres** bestaat uit aparte velden voor straat, huisnummer en busnummer, adresuitbreiding (bv. industriezone of beschrijving van locatie van een werf), postcode, gemeente en land.

Als de afvalinzameling bij meerdere producenten gebeurt (inzamelronde), moet deze inzameling opgesplitst worden per bedrijf (oorsprong) alvorens de gegevens in het MATIS webloket door te geven.

5.6 BESTEMMING EN TYPE BESTEMMING

U bent als IHM verplicht om voor elke melding de **eerste bestemmingslocatie** op te geven.

De bestemming van de afvalstoffen is de eerste locatie waar de afvalstoffen toekomen na inzameling. Dit is meestal de bestemming op het identificatieformulier. Dit kan een locatie zijn vergund **voor tijdelijke opslag of voor verwerking**.

Afhankelijk van het **type bestemming** zijn bepaalde gegevens verplicht op te nemen. Bij de informatie over de bestemming wordt daarom ook een 'type bestemming' gevraagd.

De verplichte gegevens per type bestemming worden hieronder samengevat:

- **Belgische vestiging:** vestigingsnummer.

Vestigingsnummers verplicht vanaf 2024

Het **vestigingsnummer** van de Belgische oorsprong/ bestemming is een **verplicht** veld sinds de wijziging van het VLAREMA in december 2023.

Als uw klant/leverancier ondanks de verplichting in het VLAREMA zijn vestigingsnummer niet doorgeeft, kan u het BTW-nummer van de onderneming gebruiken, gecombineerd met de naam en het adres van de vestigingseenheid. Als alternatief voor het BTW-nummer laten we bij Belgische vestigingen ook het ondernemingsnummer toe.

- **Buitenlandse vestiging:** naam, adres van de locatie en het buitenlands BTW-nummer. Voor vestigingen buiten de Europese Unie, is het BTW-nummer optioneel.
- **Trader:** BTW-nummer van de Belgische of buitenlandse trader (handelaar of makelaar van afvalstoffen). De trader moet voorkomen in het [Register van de geregistreerde en geschorste inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars](#). Trader gebruikt u enkel wanneer u de werkelijke bestemming van het afval niet kent. Wanneer u de werkelijke bestemming wel kent, geeft u deze locatie op en gebruikt u een ander type bestemming.
- **Werf:** adres van de werf en het BTW-nummer en de naam van de klant/opdrachtgever van de werken (bv de aannemer of de bouwheer). Sommige afvalstoffen vertrekken vanuit Vlaanderen naar een werf in Brussel of Wallonië en krijgen pas grondstofstatuut bij gebruik in een vergund bouwwerk. Enkel toegelaten bij de afvoer naar een werf in Wallonië of Brussel van afvalstoffen met EURAL-code startend met: 17 05 (grond, stenen en baggerspecie), 19 01 (afval van verbranding of pyrolyse van afval) en 10 (afval van thermische processen). Afval mag in Vlaanderen niet naar een werf gebracht worden.

U identificeert een **Belgische vestiging** met een geldig Belgisch vestigingsnummer. Indien u het vestigingsnummer niet kent, kan u dit opvragen bij uw klant/verwerker of opzoeken in de [Kruispuntbank voor Ondernemingen](#). De OVAM biedt momenteel ondersteuning bij de identificatie aan de hand van de vestigingsnummers. U kan bij de OVAM een lijst opvragen met de koppeling tussen CBB-nummer, OVAM-nummer/volnummer en vestigingsnummer via het [MATIS contactformulier](#).

Een **buitenlandse vestiging** identificeert u met het BTW-nummer, de naam en het adres van de bestemmingslocatie. Het BTW-nummer en het adres van de bestemmingslocatie kan u opvragen bij uw verwerker. Voor vestigingen buiten de Europese Unie, is het BTW-nummer optioneel.

5.7 INZAMELWIJZE

U geeft verplicht een inzamelwijze op.

U kan kiezen tussen:

- 'Individueel' als het om een individuele inzameling bij één producent gaat (vnl. afzetcontainer)
- 'Inzamelronde' als het om een inzameling bij meerdere producenten in één ronde gaat (vnl. rolcontainer)

5.8 R- OF D-CODE & VERWERKINGSWIJZE

U bent verplicht om voor elke melding de eerste verwerkingswijze op te geven. Er wordt ook naar de R- of D-code gevraagd. Deze twee indelingen zijn vaak een aanvulling op elkaar. Volgens het VLAREMA bent u verplicht om een verwerkingswijze en R- of D- code in te vullen in uw afvalstoffenregister.

U geeft u steeds de hoofdhandeling op, dus slechts één R- of D-code en verwerkingswijze. Een lijst met de R- en D-codes vindt u hier: ovam.vlaanderen.be/r-d-codes.

Anderzijds geeft u ook de 'verwerkingswijze' die de ontvanger van de afvalstoffen erop toepast. U geeft steeds de hoofdhandeling op, dus slechts één verwerkingswijze.

De mogelijke verwerkingswijzen zijn:

- storten
- verbranden met energierecuperatie
- andere afvalverbranding
- sorteren
- andere voorbehandeling
- composteren/vergisten
- recyclage
- hergebruik
- op- en overslag
- drogen-scheiden

Op- en overslag is de tijdelijke opslag en overslag van afvalstoffen zonder wijziging van aard en samenstelling in afwachting van de afvoer naar een vergunde verwerkingsinstallatie.

Sorteren is een specifieke voorbehandelingswijze waarbij door een mechanische handeling een afvalstof in verschillende andere fracties wordt opgedeeld, met het oog op een gemakkelijkere of hoogwaardigere verdere behandeling.

////////////////////////////////////

Drogen-scheiden is een specifieke voorbehandelingswijze om op mechanische en biologische wijze (MBS) een afvalstof in verschillende andere fracties op te delen met het oog op een gemakkelijkere of hoogwaardigere verdere behandeling.

Andere voorbehandeling bevat voorbehandelingswijzen die niet onder de noemer 'sorteren' of 'drogen-scheiden' vallen. Voorbehandelingswijzen zijn behandelingen waarbij het afval in aard en samenstelling gewijzigd wordt, maar waarbij het eindproduct van de behandeling nog steeds een afvalstof is. Onder 'andere voorbehandeling' wordt onder meer begrepen:

- biologische voorbehandeling (o.a. aerobe stabilisatie ...)
- fysische of fysisch-chemische behandeling:
 - ▶ fysisch-chemische voorbehandeling (o.a. calcineren, neutraliseren, drogen, verharden ...)
 - ▶ mechanische voorbehandeling (o.a. shredderen, herverpakken ...)
- gecombineerde voorbehandelingswijzen (o.a. scheiden/vergisten, trockenstabilaat ...)

De verwerkingwijze **recyclage** mag enkel gebruikt worden voor de input in de recyclagehandeling zoals gedefinieerd door Europa in Bijlage 1. Recycleren is grondstoffen terugwinnen uit afvalstoffen en ze inzetten in een productieproces, als gehele of gedeeltelijke vervanging van primaire grondstoffen.

Composteren is de aerobe verwerking en **vergisten** is de anaerobe verwerking van organisch-biologisch bedrijfsafval, gft, maaisel en/of groenafval met als eindproduct compost, digestaat of gedroogd digestaat, en dit in een vergunde composterings- of vergistingsinstallatie. Een combinatie van vergisting met nacompostering is ook mogelijk.

Hergebruik is het opnieuw aanwenden van producten en materialen in het afvalstadium voor hetzelfde doel of voor een soortgelijk doel als waarvoor ze oorspronkelijk bestemd waren. Belangrijk bij hergebruik is dat de volledige afvalstof (het volledige product of het volledige materiaal dat afval geworden is) rechtstreeks opnieuw als product aangewend kan worden, eventueel na reparatie, voor hetzelfde doel.

Afvalstoffen die verbrand worden in installaties die gebouwd werden met als doel om energie en/of materialen te produceren, worden ingedeeld als **verbranding met energierecupatie**.

Afvalstoffen die verbrand worden in installaties die gebouwd werden met als doel om afvalstoffen te verwijderen, worden ingedeeld als **andere afvalverbranding**.

Onder **storten** vallen onder meer de volgende activiteiten:

- gecontroleerd storten
- lozen
- ongecontroleerd storten, dumpen
- ongecontroleerd verspreiden in de natuur, sluisstort en zwerfvuil
- permanente opslag

//

In het veld 'verwerking omschrijving' kan u meer duiding geven bij de verwerkingswijze of wanneer een combinatie van verwerkingswijzen toegepast wordt (bv. 'sorteren, verhakselen en zeven').

5.9 REGELING VERWERKING

Dit veld is verplicht vanaf 2024.

Sinds de wijziging van het VLAREMA in december 2023, zijn IHM's die samenwerken voor één inzameling verplicht om contractueel vast te leggen wie welke verantwoordelijkheden op zich neemt. Zo moeten ze ook bepalen welke van de betrokken IHM's de melding van inzameling bedrijfsafval doet in MATIS.

Meestal is er **slechts één IHM betrokken** bij de inzameling. Dan wordt het BTW-nummer van deze IHM opgenomen in het veld 'regeling verwerking'. Dit is het BTW-nummer van uw eigen onderneming waarvoor de inzameling van bedrijfsafval meldt in MATIS.

Indien meerdere IHM's betrokken zijn bij de inzameling, wordt hier het BTW-nummer opgenomen van deze IHM die de regelingen voor de verwerking treft. De IHM die ingegeven is in het veld 'regeling verwerking' kan bij uitvoer voor eindverwerking (storten of verbranden) aangesproken worden over zijn verplichting om een heffingsaangifte te doen.

Het veld 'regeling verwerking' is dus voorzien om dubbeltellingen in MATIS te vermijden en om duidelijk te maken welke IHM verantwoordelijk is voor de verwerking (en dus om bij export een heffingsaangifte te doen).

Een voorbeeld:

Firma 1 heeft het klantencontact met de initiële producent en treft de nodige regelingen dat zijn afval met de gewenste frequentie wordt ingezameld. Firma 2 haalt op op de plaats die Firma 1 aan hem doorgeeft en treft de regelingen voor de verwerking van het afval.

Firma 1 en 2 spreken in een contract af hoe de verantwoordelijkheden van de IHM verdeeld worden.

Bijvoorbeeld: Firma 2 treft de regelingen voor de verwerking van het afval en zorgt, indien van toepassing voor het identificatieformulier. Firma 1 doet de melding in MATIS en houdt het volledige afvalstoffenregister bij.

In het voorbeeld hierboven treft firma 2 de regelingen voor de verwerking van het afval. Firma 1 doet de melding in MATIS. Dus wordt het BTW-nummer van firma 2 opgenomen in het veld 'regeling verwerking – BTW-nummer', door firma 1 die de melding doet. Firma 2 doet geen melding van deze inzameling in MATIS.

De IHM moet voorkomen in het Register van de geregistreerde en geschorste inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars.

////////////////////////////////////

6 HOE MELDT U GEGEVENS?

U kan manueel gegevens melden in het webloket, of door een gegevensbestand op te laden (CSV-bestand), of geautomatiseerd via een API-koppeling (machine-machine interactie).

6.1 VIA HET MATIS WEBLOKET

6.1.1 Aanmelden in het MATIS webloket

U vindt het online webloket van MATIS terug op matis.ovam.be. Om toegang te krijgen tot het MATIS-webloket moet u éénmalig toegang krijgen van uw organisatie. U vindt een uitgebreide handleiding op ovam.vlaanderen.be/matis onder 'Toegang tot MATIS en automatisering'. Kort samengevat:

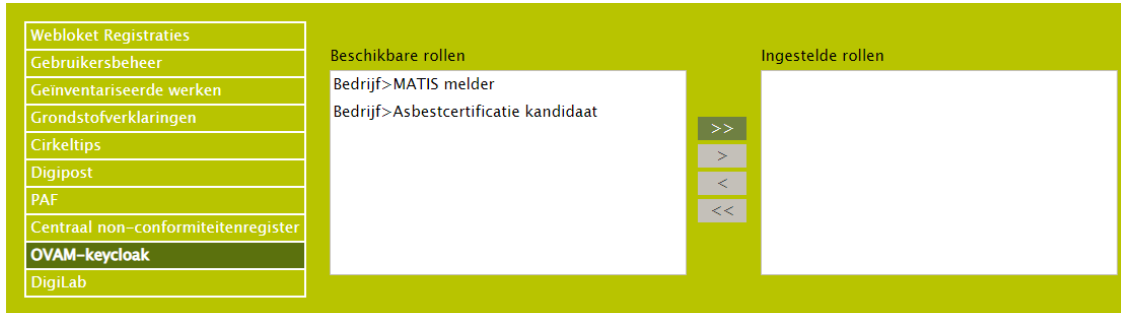
- **Belgische onderneming:** Ga binnen uw onderneming op zoek naar de lokale beheerder van uw onderneming voor het online platform 'Gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid'. Als u de lokale beheerder van het Gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid binnen uw onderneming niet kent, kan u hiervoor naar de infolijn bellen op nummer 1700. Zij zullen u verder helpen. Vraag aan uw lokale beheerder om u het gebruikersrecht "OVAM Gebruiker" met als context "MATIS melder" toe te kennen. Meer informatie in de 'Handleiding registratie' op ovam.vlaanderen.be/matis.

Ook **buitenlandse medewerkers** van Belgische ondernemingen registreren zich via het Gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid. Als u geen Belgische elektronische identiteitskaart heeft, geven [digitale sleutels](#) of [federale tokens](#) u toegang tot de online overheidsdiensten van de Vlaamse overheid.

Elke Belgische onderneming kan indien gewenst een private partner het **mandaat** geven voor het MATIS webloket. Op de OVAM-website vindt u een 'Handleiding mandaten' over het geven/krijgen van een mandaat voor MATIS: ovam.vlaanderen.be/matis. De mandaatgever blijft wel verantwoordelijk voor de correcte en tijdige melding van deze gegevens.

- **U heeft geen Belgisch ondernemingsnummer?** Indien uw bedrijf niet is opgenomen in de Belgische KBO (Kruispuntbank van Ondernemingen), moet u zich registreren in het 'OVAM-gebruikersbeheer'. Op de landingspagina van het OVAM-gebruikersbeheer vindt u een gebruikershandleiding terug: sso.ovam.be.

Bij het registreren van de eerste gebruiker van uw onderneming zal er om een autorisatiecode gevraagd worden. Deze wordt u toegestuurd via een papieren procedure (brief naar de onderneming) om te garanderen dat u door uw onderneming gemachtigd bent om het MATIS webloket te gebruiken. Reken dus enkele weken extra hiervoor. De eerste gebruiker is ook de verantwoordelijke voor uw onderneming. Deze persoon kan medewerkers toevoegen en de toegang tot het MATIS-webloket geven. Om toegang te krijgen tot MATIS, moet een medewerker de rol MATIS melder hebben:

Binnen het OVAM-gebruikersbeheer kan een persoon van buiten de organisatie ook een **mandaat** krijgen. Hiervoor moet de verantwoordelijk voor het OVAM-gebruikersbeheer binnen de organisatie deze persoon als medewerkers toevoegen en de toegang tot het MATIS-webloket geven. U vindt meer informatie in de gebruikershandleiding op sso.ovam.be.

6.1.2 Met een CSV-bestand gegevens over inzameling melden en corrigeren

Nieuwe gegevens over inzameling melden

Nadat u zich heeft aangemeld in het MATIS webloket, kan u via 'Inzameling bedrijfsafval – Importeer nieuwe melding' een CSV-bestand met meldingsgegevens opladen. U moet hierbij opletten dat u steeds een nieuwe identificatie gebruikt voor elke rij in het bestand. De gegevens in het CSV-bestand worden bij het opladen automatisch gevalideerd. U krijgt nadien een foutenrapport op het scherm. Rijen met fouten zijn niet opgeladen in MATIS. U kan het foutenrapport ook downloaden om uw meldingen te vervolledigen, zie paragraaf 6.2.2. De types foutmeldingen die hierin kunnen voorkomen vindt u in de [online Swagger-documentatie](#).

BELANGRIJK: U geeft elke nieuwe melding een unieke 'identificatie' (paragraaf 5.1). Indien u **nieuwe gegevens** wil melden moet u steeds zorgen dat u gebruik maakt van een **identificatie die uw organisatie nog niet eerder gebruikte**. Indien u een bestaande identificatie gebruikt, zal u de gegevens, die u eerder met deze identificatie meldde, overschrijven (zie volgende paragraaf '**Gegevens over inzameling corrigeren**').

LET DUS OP ALS U BIJ DE MELDINGEN VOOR EEN VOLGENDE PERIODE VERTREKT VANUIT HET BESTAND DAT U VOOR DE VORIGE PERIODE GEBRUIKTE.

De OVAM stelt voor het opladen van een CSV-bestand een Excel-sjabloon ter beschikking waarmee u een CSV-bestand kan opmaken dat aan de nodige vormvereisten voldoet. Bij het invullen van het CSV-bestand moet u rekening houden met de vormvereisten die opgenomen zijn in hoofdstuk 5 van deze handleiding en in het tabblad 'Toelichting' in het datasjabloon. Hierin vindt u welke velden verplicht zijn, welke combinatie van velden verplicht of niet toegestaan zijn en de specifieke waarden die een veld mag aannemen. In het datasjabloon vindt u ook voorbeelden van een correcte input van gegevens in MATIS. U kan dit sjabloon terugvinden op ovam.vlaanderen.be/matis.

In het MATIS webloket bent u verplicht om een CSV-bestand door puntkomma's gescheiden, op te laden. U kunt het ingevulde Excel-sjabloon of een ander Excel-werkblad met dezelfde structuur converteren naar het gewenste CSV-formaat. U doet dit door het Excel-bestand op te slaan in de CSV-indeling via 'Bestand > Opslaan als > CSV (gescheiden door lijstscheidingstekens)' of via 'Bestand > Exporteren > CSV (gescheiden door lijstscheidingstekens)'. Het maximale aantal meldingen per CSV-bestand is 25.000.

Gegevens over inzameling corrigeren

U kan correcties van bestaande meldingen ook doorgeven via een CSV-bestand. Hiervoor moet u een melding doorgeven met **exact dezelfde identificatie als de originele melding** (paragraaf 5.1). U kan de gecorrigeerde meldingen opladen via 'Inzameling huishoudelijk afval – Vul aan of corrigeer bestaande meldingen'.

U kan alle velden van een melding corrigeren, ook de periode. Om fouten en misbruik te voorkomen zal het op termijn niet meer mogelijk zijn om nog meldingen te corrigeren van een periode langer dan een jaar geleden. Indien u gegevens van langer dan een jaar geleden wil wijzigen, neem dan contact op met de OVAM via het [MATIS contactformulier](#).

Bij het opmaken van het CSV-bestand voor een correctie houdt u eveneens rekening met de vormvereisten die opgenomen zijn in hoofdstuk 5 van deze handleiding en in het tabblad 'Toelichting' in het datasjabloon op de OVAM-website: ovam.vlaanderen.be/matis. Bij correcties zal dezelfde validatie gebeuren als bij nieuwe meldingen.

Specifiek voor het corrigeren van meldingen is een specifieke functionaliteit beschikbaar. In de gebruikersinterface bestaat de mogelijkheid om in de lijst van meldingen voor uw organisatie te filteren op de kolommen door te klikken op het 'vergrootglas'. Vervolgens kan u via de knop 'CSV-downloaden' een CSV-bestand downloaden dat de gefilterde lijnen bevat. U kan in dit bestand wijzigingen doen en terug opladen.

Gegevens over inzameling verwijderen

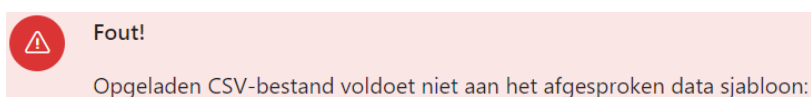
Het verwijderen van gegevens via een CSV-bestand is niet toegelaten. U kan meldingen manueel verwijderen via de gebruikersinterface. Nadat u zich heeft aangemeld op het MATIS webloket, en u kiest voor 'Inzameling bedrijfsafval – Mijn meldingen', ziet u een lijst van bestaande meldingen voor uw organisatie. U kan in deze lijst filteren op de kolommen door te klikken op het 'vergrootglas'.

U kan een melding **verwijderen** door in het overzicht één of meerdere meldingen te selecteren en op de knop 'Verwijderen' te klikken bovenaan het overzicht. De gegevens in de MATIS-databank worden logisch verwijderd. Dit betekent dat de gegevens niet meer getoond worden of in analyses gebruikt worden, maar dat er nog steeds een spoor is van de initiële melding en de verwijdering in de databank. Dit om fraude of ongeoorloofd gebruik te kunnen opsporen.

6.2 VEEL VOORKOMENDE VRAGEN BIJ GEBRUIK CSV-BESTAND

6.2.1 Ik kan mijn CSV-bestand niet opladen. Wat kan ik doen?

Als u na het opladen van uw CSV-bestand foutmeldingen ziet die wijzen op een probleem met de kolommen of het dataformaat:

- Ga naar de OVAM-webpagina voor MATIS: ovam.vlaanderen.be/matis
- Download het 'datasjabloon' onder 'Inzameling bedrijfsafval'.
- Ga naar het tabblad 'CSV opbouw'.
- Controleer of de rij met kolomkoppen in tabblad 'CSV opbouw' identiek is aan de kolomkoppen in uw CSV-bestand. Kopieer eventueel de info uit uw CSV-bestand naar het tabblad 'CSV opbouw' om zeker te zijn dan de kolomkoppen correct zijn.
- Sla het bestand op als CSV-bestand.
- Laad dit CSV-bestand op.

6.2.2 Ik krijg foutmeldingen terug na het opladen van mijn CSV-bestand. Wat kan ik doen?

Als u na het opladen deze knop ziet, zijn er enkele foutieve meldingen in uw CSV-bestand. Deze foutieve meldingen zijn niet opgeladen. De juiste meldingen zijn wel opgeladen.

U heeft twee mogelijkheden:

- Pas de foutieve meldingen aan in uw eigen CSV-bestand en laad dit terug op via de link 'Vul aan of corrigeer bestaande meldingen'. Het kan geen kwaad om de lijnen die eerder al juist werden opgeladen opnieuw op te laden. Aan de hand van de identificatie wordt de eerdere melding dan overschreven met de nieuwe. Er ontstaan zo geen dubbeltellingen.
- Door op de knop 'download foutieve meldingen' te klikken, ontvangt u een CSV-bestand met alleen de foutieve meldingen die niet werden opgeladen. De beschrijving van de foutmelding vindt u in de laatste kolom van het bestand. Pas de fouten in dit CSV-bestand aan en laad dit terug op via de link: 'Vul aan of corrigeer bestaande meldingen' onder 'raadplegen en corrigeren'.

Raadplegen en corrigeren

[!\[\]\(51514032c8ca341817228f39f1307b05_img.jpg\) Mijn meldingen](#)

[!\[\]\(c444627dab9fee9a1550c053ffaaaae2_img.jpg\) Vul aan of corrigeer bestaande meldingen](#)

6.2.3 Ik heb mijn gegevens in de oefenomgeving opgeladen in plaats van in de productie omgeving.

- Ga naar de oefenomgeving matis-oefen.ovam.be en meld u aan.
- Ga onder 'raadplegen en corrigeren' naar 'Mijn meldingen'. U ziet nu een overzicht van de gedane meldingen.

Raadplegen en corrigeren

 [Mijn meldingen](#)

 [Vul aan of corrigeer bestaande meldingen](#)

- Klik nu op 'CSV downloaden'. U ontvangt een CSV-bestand met alle meldingen uit de oefenomgeving. Als het om maximaal 25.000 meldingen gaat, kan u alle gegevens in 1 keer downloaden. Als het om meer meldingen gaat, gebruikt u de filter (vergrootglas) om dan de meldingen in stukken met minder dan 25.000 lijnen te downloaden.

- Meld u af uit de oefenomgeving matis-oefen.ovam.be.
- Ga naar de productie omgeving matis.ovam.be en meld u aan.
- Klik op 'importeer nieuwe meldingen' en laad hier het CSV-bestand op. De meldingen zijn nu overgezet.

Gegevens melden

 [Importeer nieuwe meldingen](#)

Wilt u nog correcties doen, dan kan dit via 'Vul aan of corrigeer bestaande meldingen'.

Raadplegen en corrigeren

 [Mijn meldingen](#)

 [Vul aan of corrigeer bestaande meldingen](#)

6.2.4 Het datumformaat in mijn CSV-bestand wijzigt telkens van JJJJ-MM-DD naar DD/MM/JJJJ.

Als u een CSV-bestand met datumformaat JJJJ-MM-DD opent in Excel, zet Excel deze automatisch om naar datumformaat DD/MM/JJJJ. U kan in de laatste versie van MATIS ook het datumformaat DD/MM/JJJJ gebruiken in MATIS voor dagmeldingen (zie paragraaf 5.3).

De URL's van de verschillende omgevingen van de MATIS webloket zijn respectievelijk:

- matis-uat.ovam.be
- matis-oefen.ovam.be
- matis.ovam.be

6.3.2 Beschikbare services

Op dit moment is er een REST endpoint beschikbaar voor het aanmaken van nieuwe meldingen en het corrigeren van bestaande meldingen. Er wordt geen service voorzien voor het opvragen, filteren, verwijderen en zoeken naar bestaande meldingen.

U kan enkel via de gebruikersinterface meldingen verwijderen. Gegevens worden in de MATIS-databank logisch worden. Dit betekent dat de gegevens niet meer getoond worden of in analyses gebruikt worden, maar dat er nog steeds een spoor is van de initiële melding en de verwijdering in de databank. Dit om fraude of ongeoorloofd gebruik te kunnen opsporen.

Deze hoeveelheden meldt u, de IHM, **wel** zelf in MATIS in het deel 'Inzameling bedrijfsafval':

- Volumes ingezameld binnen het eigen netwerk van een Charter-Inzamelaar die worden afgevoerd naar een Charter-Verwerker

7.4 AFVOER VAN EIGEN AFVALSTROMEN

Voor het regelen van de afvoer van de afvalstoffen die uw onderneming zelf produceert, is geen registratie als IHM verplicht. Deze stromen moeten daarom ook niet gemeld worden als 'inzameling bedrijfsafval'.

Enkele voorbeelden:

- Uw bedrijf heeft ook een eigen vestiging voor sorteren van afval. U regelt zelf de afvoer van het uitgesorteerd afval van de eigen vestiging naar de volgende verwerker. Dit moet niet gemeld worden bij 'inzameling bedrijfsafval' want u bent zelf de afvalproducent. U meldt dit wel als uitgaande stroom van de vestiging in de melding 'afvalverwerking'.
- Uw bedrijf voert aannemerij-activiteiten uit, bv. wegenwerken, en heeft ook een eigen vestiging voor op- en overslag of verwerking, bv. puin breken. U brengt het afval van de eigen aannemerij-werken naar die eigen vestiging. Dan bent u zelf de afvalproducent en moet dit niet in de melding 'inzameling bedrijfsafval'. Het is wel een inkomende stroom in de melding als afvalverwerker voor die vestiging. Ook de afvoer van het afval van de eigen vestiging naar een verwerker, moet niet in de melding 'inzameling bedrijfsafval'. Dit is wel een uitgaande stroom in de melding 'afvalverwerking'.
- Afvoer die u zelf regelt van afval van uw eigen vestiging A naar een andere vestiging B van uw eigen onderneming, meldt u niet als 'inzameling bedrijfsafval'. Ook hier bent u de afvalproducent.

7.5 HANDEL EN AFVOER VAN AFVAL NAAR HET BUITENLAND DOOR TRADERS/IHM

Als een trader/IHM afval (laat) verschepen naar het buitenland, zijn er een aantal specifieke situaties mogelijk, die hieronder verduidelijkt worden:

Situatie 1: Aangekocht afval wordt door een vervoerder rechtstreeks en in opdracht van de trader/IHM naar de haventerminal gebracht, waarna het verscheppt wordt.

- De trader/IHM doet hiervoor één melding in MATIS met als oorsprong de klant/locatie waar het transport in Vlaanderen vertrok en met als bestemming de klant/locatie waar het afval terecht komt na de scheepsreis.

Situatie 2: Aangekocht afval wordt door een vervoerder in opdracht van de trader naar tijdelijk opslag bij een opslagbedrijf Y gebracht. Nadien wordt het afval van deze opslagbedrijf Y door een vervoerder naar de haventerminal gebracht, waarna het verscheept wordt.

- Het gaat in dit geval om twee afzonderlijke meldingen door de trader/IHM:
 - Eén melding met als oorsprong de klant/locatie waar het transport in Vlaanderen vertrok en met als bestemming de opslagplaats Y
 - Eén melding met als oorsprong de opslagplaats Y en met als bestemming de klant/locatie waar het afval terecht komt na de scheepsreis.
- De site waar de op- en overslag gebeurt (opslagbedrijf Y) zal zelf ook moeten voldoen aan de verplichtingen in MATIS als afvalverwerker of op- en overslagplaats.

Bij de melding van afvalinzameling door traders zijn er verder nog een aantal aandachtspunten:

- De tussenliggende kleine transporten in de havens (bv. verplaatsingen van containers, tijdelijke opslag) moeten niet gemeld worden. Dergelijke transporten vallen onder het beheer van havenbeheerders en het voorkaaregime. De voornaamste vervoerswijze is in dit geval het zeeschip/waterweg en de bestemming is de buitenlandse eindbestemming (bv. verwerker).
- Bij een buitenlandse bestemming is volgende info vereist: naam, adres van de locatie en het buitenlands BTW-nummer. Voor vestigingen buiten de Europese Unie, zonder BTW-nummer, is het BTW-nummer optioneel.
- De trader/IHM is verantwoordelijk voor de aangifte in MATIS. Dus als een trader/IHM een beroep doet op een derde partij voor het vervoer, dan moet nog steeds de trader/IHM de aangifte doen.

//

8 JURIDISCHE BASIS

[Artikel 7.1.3](#) van het VLAREMA geeft aan de OVAM de mogelijkheid om afvalstoffen- en materiaalgegevens op te vragen bij onder andere de gemeenten en de verenigingen van gemeenten, belast met het afvalstoffenbeheer, of bij de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar.

De meeste informatie bevroegd in MATIS moet worden bijgehouden in de registers van afvalstoffen, zoals bepaald in [artikel 7.2.1](#) van het VLAREMA.

In december 2023 wijzigde de Vlaamse Regering hoofdstuk 7 in het VLAREMA om meer duidelijkheid te scheppen over de MATIS-bevraging voor alle betrokken actoren.

De technische specificaties in verband met de uitwisseling van gegevens worden opgenomen in een standaardprocedure en vastgelegd worden in een ministerieel besluit, zoals bepaald in [artikel 7.2.3.2](#) van het VLAREMA. Het uitwisselingsformaat voor MATIS zal op die manier wettelijk verankerd worden.

9 MEER INFORMATIE EN VRAGEN?

Als u meer informatie zoekt, neem een kijkje op de OVAM-webpagina voor MATIS: ovam.vlaanderen.be/matis. Hier vindt u ook de laatste versie van deze handleiding.

Indien u specifieke vragen heeft, neem contact op met de OVAM via het [MATIS contactformulier](#).

Schrijf u in voor de digitale MATIS nieuwsbrief via deze link en blijf op de hoogte van de laatste ontwikkelingen: [MATIS nieuwsbrief](#).

Bijlage 1. Europese definitie van input in de recyclagehandeling

Het rekenpunt voor de input in de recyclagehandeling is bepaald in bijlage I van het Europese uitvoeringsbesluit 2019/1004 van 7 juni 2019 tot vaststelling van voorschriften voor de berekening, de verificatie en de verslaglegging van gegevens over afvalstoffen overeenkomstig Richtlijn 2008/98/EG. Deze bijlage is hieronder overgenomen.

Materiaal	Rekenpunt
Glas	Gesorteerd glas dat geen verdere verwerking ondergaat voordat het een glasoven ingaat of gebruikt wordt bij de productie van filtreermedia, schuurmateriaal, en isolatiemateriaal en bouwmaterialen op glasbasis.
Metalen	Gesorteerd metaal dat geen verdere verwerking ondergaat voordat het een metaalsmelterij of oven ingaat.
Papier/karton	Gesorteerd papier dat geen verdere verwerking ondergaat voordat het een pulphandeling ingaat.
Kunststoffen	Kunststoffen, per polymeer gescheiden, die vóór het pelletiseren, extruderen of vormen van gietvormen geen verdere verwerking ondergaan. Kunststofschilders die niet verder worden verwerkt voordat ze in een eindproduct worden gebruikt.
Hout	Gesorteerd hout dat vóór gebruik bij de productie van spaanplaat niet verder behandeld wordt. Gesorteerd hout dat als input een composteringshandeling ingaat.
Textiel	Gesorteerd textiel dat niet verder wordt verwerkt voordat het wordt gebruikt voor de productie van textielvezels, lommen of granulaten.
Afval dat uit meerdere materialen bestaat	Kunststof, glas, metaal, hout, textiel, papier en karton en andere afzonderlijke componenten die het resultaat zijn van de behandeling van uit verschillende materialen bestaand afval, die geen verdere verwerking ondergaan voordat zij het rekenpunt bereiken dat in overeenstemming met deze bijlage of met artikel 11 bis van Richtlijn 2008/98/EG en artikel 3 van dit besluit voor het specifieke materiaal is vastgesteld.
Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA)	AEEA die in de recyclinginrichting binnenkomt na een correcte behandeling en voltooiing van voorbereidende activiteiten overeenkomstig artikel 11 van Richtlijn 2012/19/EU van het Europees Parlement en de Raad (1).
Batterijen	Inputfracties die het batterijrecyclingproces binnenkomen overeenkomstig Verordening (EU) nr. 493/2012 van de Commissie (2).

(1) Richtlijn 2012/19/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (PB L 197 van 24.7.2012, blz. 38).

(2) Verordening (EU) nr. 493/2012 van de Commissie van 11 juni 2012 houdende nadere bepalingen voor de berekening van de recyclingrendementen van de recyclingprocessen van afgedankte batterijen en accu's, overeenkomstig Richtlijn 2006/66/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 151 van 12.6.2012, blz. 9).

Bijlage 2. Dierlijk bijproduct

De mogelijke waarden voor het veld Materiaal – DBP zijn:

DBP	Omschrijving
DBP_CAT1_O_GEZELSCHAPSDIEREN	Categorie 1 onverwerkt Gezelschapsdieren
DBP_CAT1_O_KRENGEN	Categorie 1 onverwerkt Krengen van landbouwdieren
DBP_CAT1_O_ANDERE	Categorie 1 onverwerkt Andere
DBP_CAT2_O	Categorie 2 onverwerkt
DBP_CAT3_O	Categorie 3 onverwerkt
DBP_CAT1_V_DIERMEEL	Categorie 1 verwerkt Diermeel
DBP_CAT1_V_VETTEN	Categorie 1 verwerkt Dierlijke vetten
DBP_CAT1_V_ANDERE	Categorie 1 verwerkt Andere
DBP_CAT2_V_DIERMEEL	Categorie 2 verwerkt Diermeel
DBP_CAT2_V_VETTEN	Categorie 2 verwerkt Dierlijke vetten
DBP_CAT2_V_ANDERE	Categorie 2 verwerkt Andere
DBP_CAT3_V_DIERMEEL	Categorie 3 verwerkt Diermeel
DBP_CAT3_V_EIWITTEN	Categorie 3 verwerkt Verwerkte dierlijke eiwitten
DBP_CAT3_V_ANDERE	Categorie 3 verwerkt Andere

Met ‘verwerkt dierlijk bijproduct’ bedoelen we dierlijke bijproducten die een verwerking hebben ondergaan cf. één van de in [bijlage IV van VO 142/2011](#), hoofdstukken III en IV, beschreven methoden.

////////////////////////////////////

Bijlage 3. Belangrijkste wijzigingen sinds voorgaande versies

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.3 (5/10/2023)

Hoofdstuk 3. Wanneer meldt u gegevens? – verduidelijking

Paragraaf 5.9. Regeling verwerking – verduidelijking

Hoofdstuk 8. Actualisatie na goedkeuring VLAREMA 9

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.1 (23/3/2023)

Paragraaf 5.4. Nieuw veld DBP – dierlijk bijproduct (niet verplicht). Indien u een dierlijk bijproduct meldt, anders kan u dit veld leeg laten.

Paragraaf 5.5. Nieuw type oorsprong ‘Zeeschip’ en nieuw veld ‘Scheepsnummer’.

Paragraaf 6.1.2. U kan meerdere meldingen selecteren en verwijderen in het overzicht.

Paragraaf 6.3. Vereenvoudiging handleiding. Informatie nu beschikbaar in de [online Swagger-documentatie](#).

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.0 (14/2/2023)

Paragraaf 5.5 en 5.6. Als alternatief voor het BTW-nummer laten we bij Belgische vestigingen ook het ondernemingsnummer toe.

Paragraaf 7.3. Verduidelijking inzameling AEEA

//